

Tervetuloa Auttamisvalmiuden peruskurssille!

Aloitamme klo 17.30.

Kirjoitathan valmiiksi chatiin nimesi,
mistä osastosta tulet ja
mikä on roolisi osastossa.

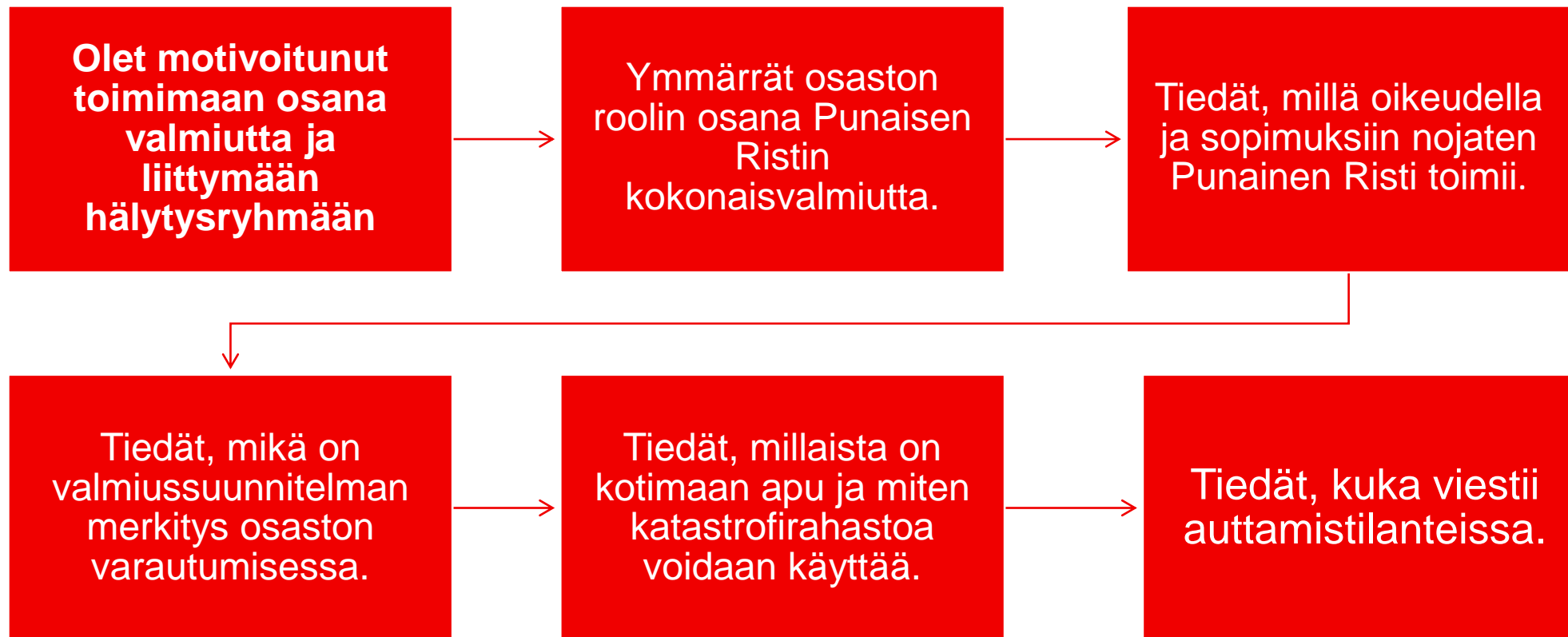
**Kenelle
Auttamisvalmiuden
peruskurssi on
tarkoitettu?**

**Kaikki Punaisen Ristin
vapaaehtoiset**

- hallituksen jäsenet
- toimintaryhmien vetäjät

Auttamisvalmiuden peruskurssin tavoitteet

Koulutusrunko

1. Koulutusilta Teamsissa 22.1.

1. Auttamisvalmius
2. Punaisen Ristin mandaatti
3. Valmiussuunnitelma
4. Kotimaan apu ja Kara
5. Viestintä valmiustilanteissa

Alueellinen
valmiussuunnitelma-
kysely tai videot
(ohjeistetaan
lopuksi)

2. Koulutusilta, kummi sopii päivän

- Pöytäpeliharjoitus 120 min
- Kuvitteellinen valmiustilanne käydään läpi kysymysten ja tehtävien avulla
 - Näkökulma omassa osastossa.

Teemoina mm.
kokonaisvalmius
verkostoituminen, yhteistyö
Valmiussuunnittelu

Punaisen Ristin tehtävät ja mandaatti

Valmiusjärjestö

Kuva: SPR/ Benjamin Suomela

- Järjestö, jonka **perustehtävänä** on **onnettomuuden uhrien ja muiden hädänalaisten** etsintä, pelastaminen, suojaaminen ja muu **auttaminen**.
- Valmiusjärjestöiksi kutsutaan pelastuspalvelujärjestöjä, jotka ylläpitävät hälytystehtäviin käytettävissä olevia henkilö- tai materiaaliressursseja.

Visio

Suomen Punaisen Ristin toiminta tuo iloa, synnyttää toivoa ja vahvistaa ihmisten luottamusta toisiinsa ja Punaisen Ristin apuun.

Periaatteet

Inhimillisyys, tasapuolisuus, **puolueettomuus, riippumattomuus**, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus, ykseys

Arvot

Olemme avoin, palvelualtis, aikaansaava ja yhteistyökykyinen järjestö.

Tavoite

Punainen Risti on Suomen johtava valmiusjärjestö.

Punaisen Ristin tehtävä

- **Kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä** sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia
- **Pelastaa ihmishenkiä kotimaassa** ja ulkomailla
- Auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi
- **Tukea ja avustaa maan viranomaisia** niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestö (mm.):

- Ylläpitää ja vahvistaa auttamisvalmiutta ja harjoittaa humanitaarista avustustoimintaa
- Ylläpitää ja vahvistaa järjestön valmiutta

Tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä (827/2017)

Laki ja asetus

Laki (238/2000) 25.2.2000 Suomen Punaisesta Rististä

- Punaisen Ristin liikkeen edustaja Suomessa
- Tunnuksen käyttöoikeus
- Yhdistyslain soveltaminen

Asetus (827/2017) 7.12.2017 Suomen Punaisesta Rististä

- Järjestön tarkoitus ja toimintamuodot
- Järjestön säännöt (toimielimet, jäsenet, luottamustoimet jne...)

Sopimukset ja yhteistyöpöytäkirjat

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Häiriötilanteisiin varautuminen.
- Ensiapu-, ensihuolto- ja psykososiaalisen tuen ryhmiä ylläpito viranomaisen tueksi.
- Vapepan ja tarvittaessa muiden vapaaehtoisryhmien koordinaatio.

Sisäministeriö

- Yhteistyön tavoitteet normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- Nostetaan esiin ihmisten omaa vastuuta turvallisuudestaan, oman selviytymisen vahvistamista, sekä korostetaan ennaltaehkäisyä ja jälkihuollon merkitystä. .

Poliisi

- Kattaa kaiken poliisin Vapepa-järjestöjen yhteistyön.

Maahanmuuttovirasto (Migri)

- Varaudutaan avustamaan turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanotossa.
- Erityisesti laajamittaisen maahantulon tilanteet.
- Toiminnan alkuvaiheessa osastoilla ja spontaaneilla vapaaehtoisilla on merkittävä rooli

Alueelliset ja paikalliset sopimukset

- Osasto(t) voi sopia yhteistyöstä kunnan ja eri paikallistoimijoiden kanssa.
- Piiri voi sopia yhteistyöstä hyvinvointialueiden, valmiuskeskusten ja muiden viranomaisten kanssa.
 - valmius, hälyttäminen, tehtävät, koulutus, johtaminen, raportointi, kustannukset.
- Sopimusten pohjaksi valtakunnallisia sopimusmalleja.
- Sopimuksissa on hyvä huomioida myös järjestöyhteistyö.

Kuva: SPR/ Benjamin Suomela

Kaakkois-Suomen piirin sopimukset

Hyvinvointialueet

Piiri on sopinut yhteistyöstä piirin alueella olevien hyvinvointialueiden kanssa:

- EKHVA - Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Eloisa - Etelä-Savon hyvinvointialue
- KymenHVA – Kymenlaakson hyvinvointialue
 - Ensihuollolliset tehtävät, kuten hätmajoituksessa avustaminen, käytännön apu ja neuvonta, henkinen ensiapu ym.

Rajavartiolaitos

Piiri on sopinut yhteistyöstä Kaakkois-Suomen Rajavartioston kanssa liittyen maahantulijoiden tukemiseen

- Ensihuollolliset tehtävät, kuten hätämuonitus ja ensiapu

Punaisen Ristin kokonaisvalmius

- Järjestön **kaikkien resurssien joustava käyttö** onnettomuuksien ja häiriötilanteiden hallinnassa ja toipumisvaiheessa.
- Perustuu vapaaehtoiseihin, henkilökuntaan, kansainvälisen avun henkilöstöreserviin, osaamiseen, aineelliseen valmiuteen, järjestelmiin ja prosesseihin sekä kykyyn kanavoida ihmisten auttamisen halu johdetusti mukaan toimintaan.
- Rakentuu asiantuntijuudesta, vapaaehtoisuudesta, viranomaisyhteistyöstä sekä järjestöverkostoista.

Auttamisvalmius

- **Osastot ylläpitävät auttamisvalmiutta** alueellaan kouluttamalla mm. ensiavun, henkisen tuen ja ensihuollon tehtäviin vapaaehtoisia ja kansalaisia.
- **Hälytysryhmien vapaaehtoiset** auttavat pienissä ja isoissa onnettomuustilanteissa, esim. tulipaloissa ja etsinnöissä.
- Ystävä-, nuoriso-, monikulttuurisuus- ja kotouttamistoiminnan sekä terveysohjelmien kautta pidetään yllä laajaa osaamisverkostoa, joka on osa järjestön varautumista.
- **Jokaisella vapaaehtoisella** ja työntekijällä on **valmiusrooli** ja he ovat hälytettävissä valmiuden tehtäviin tarpeen, kiinnostuksen ja osaamisen mukaisesti.

Kuva: SPR/ Miisa Kaartinen

**Millaisissa äkillisissä
auttamistilanteissa Punainen
Risti voisi olla mukana
auttamassa? Kirjoita chatiin!**

Vastuut osastoissa

Kuva: SPR/ Saara Mansikkamäki

- **Hallitus vastaa toiminnasta.**
- Valmiuden yhteyshenkilö koordinoi osaston auttamisvalmiutta. Yhteyshenkilö saa toimeksiannot hallitukselta.
- Toimintaryhmän vetäjä huolehtii ryhmänsä toiminnasta ja ryhmän osaamisen kehittämisestä pohjautuen toimintasuunnitelmaan ja osaston hallituksen ohjeisiin.

Valmiussuunnittelu

Miksi valmiussuunnitelma?

1. Mihin meitä tarvitaan ?
2. Miten toiminta käynnistyy?
3. Miten toimintaa johdetaan ?
4. Mitkä ovat resurssimme ?

Valmiussuunnitelman yleinen osa

Punainen Risti

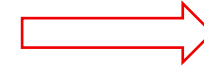

Valmiussuunnitelman yleinen osa

Suomen Punainen Risti

Pääsihteerin hyväksymä 19.6.2019

Keskustoimisto

Ministeriöt

Piiri

AVI
Hyvinvointialueet
Valmiuskeskukset
Poliisilaitokset
Pelastuslaitokset

Osasto

Kunta

Valmiussuunnitelman tavoite

1. Tiedämme, mihin toimintamme perustuu.
 2. Tiedämme, mitä meiltä odotetaan.
 3. Tiedämme resurssimme ja mistä pyytää apua.
 4. Tiedämme, miten toimimme ja otamme valmiudet käyttöön.
- Nämä kirjataan valmiussuunnitelmaksi.

Alueelliset valmiussuunnitelmat

1. On varauduttava tilanteisiin, joissa omat resurssit eivät riitä ja apua tarvitaan naapurista tai kauempaakin.
 - laajat tai pitkäkestoiset tehtävät.
2. Tarvitaan yhteistä keskustelua, suunnittelua ja harjoittelua, eli alueellista valmiussuunnittelua.
3. Alueellinen toimintatapa ei poista osaston roolia. Vapaaehtoinen on aina osaston jäsen. Alueellinen toiminnan kautta toteutuu Punaisen Ristin kokonaisvalmius.

**Onko osastonne päivitetty
valmiussuunnitelma vuonna
2024? Nosta käsi ylös!**

Three square pizzas are arranged horizontally on a white marble surface. Each pizza is topped with a tomato-based sauce, melted cheese, sliced red onions, fresh basil leaves, and dollops of green pesto. The crust is golden-brown and slightly puffed. The text 'Pidetään jaloittelutauko, 5 min.' is overlaid in white across the center of the pizzas.

Pidetään jaloittelutauko, 5 min.

Kotimaan apu ja katastrofirahasto

Milloin autamme?

- Äkillisissä onnettomuus- tai häiriötilanteissa, joiden seuraukset ovat kohtuuttomat yksilölle tai perheelle.
 - Esim. tulipalo, tulva, myrsky tai tykkylumi.
- Apu on tarpeeseen perustuvaa kertaluonteista apua onnettomuutta seuraaviin päiviin.
- Autamme Suomessa asuvia ulkomaalaisia samoin perustein kuin Suomen kansalaisia.
- Suomesta ulkomaille matkustaneita autamme vain erityisestä syystä pääsihteerin päätöksellä.

**Katastrofirahastosta on avustettu vuonna 2024
SPR Kaakkois-Suomen piirin alueella..**

18 auttamiskertaa eri paikkakunnilla

34 autettua henkilöä

Avustussumma 14 091,79 €

Viranomaiset ovat päävastuussa auttamisesta

- Äkillisessä onnettomuustilanteessa viranomaisella on velvollisuus
 - Pelastaa ihmiset välittömältä vaaralta.
 - Järjestää ensihoito- ja sosiaalipalvelut.
 - Tarjota psykososiaalista tukea.
- Osasto voi käynnistää auttamisoperaation yhteistyössä viranomaisen kanssa tai itsenäisesti.
- Meidän tehtävämme ei ole korvata viranomaisten työtä vaan tukea siinä!

Kuva: SPR/ Sirpa Lehtimäki

Taloudellisen avun enimmäismäärät

- Kotimaan avun ohjeet on RedNetissä.
- Kotimaan avun yhteyshenkilö voi päättää avustuksesta katastrofirahaston varoista
- Enintään 600 euroa/henkilö, lisäksi enintään 300 euroa /henkilö samassa perheessä.
- Yhdessä onnettomuudessa voi auttaa enintään 2000 eurolla.
- Piiriin on otettava yhteyttä, jos
- Onnettomuudessa on tarve auttaa yli 2000 eurolla.
- Onnettomuus kohdistuu useaan perheeseen.
- Media on kiinnostunut tilanteesta.
- Muissakin tilanteissa yhteydenotto piiriin kannattaa, koska piirin työntekijät saavat usein kyselyjä tilanteista ja näin heillä on valmius vastata.

Osastojen käytössä olevat resurssit

Tehtävään koulutettu kotimaan avun yhteyshenkilö

Koulutetut muut vapaaehtoiset

Katastrofirahasto

Punaisen Ristin logistiikkakeskus

Kontti-tavaratalot ja Punaisen Ristin kirpputorit

Lisäapua ja –tukea:

- Piirin kotimaan avun yhteyshenkilö
- Vapaaehtoisen pelastuspalvelun muiden jäsenjärjestöjen hälytysryhmät

Viestintä auttamistaitona

Viestintä auttamistaitona

- Antaa tietoa auttamistilanteesta ulkopuolisille.
- Vastaa nopeasti ja selkeästi tiedon tarpeeseen.
- Lisää turvallisuuden tunnetta.
- Vastaa kysymyksiin: mistä ja miten apua saa?
Miten voi auttaa muita ja itseä?
- Kuka hyötyy: avunsaajat, omaiset, media, suuri yleisö.
- Viranomaiset pyytävät viestintää Punaiselta Ristiltä.

Osaston viestinnän suunnitelma auttamistilanteeseen

- **Toimintamalli** tilanteisiin, joissa tilanne koskettaa suurta joukkoa ihmisiä tai herättää median huomion. Liitetään osaksi osastojen valmiussuunnitelmaa.
- **Roolijako**: kuka hoitaa somen, tiedotteen, median.
- Lista **yhteys henkilöistä**: viranomaiset, piiri, keskustoimisto, media.
- **Mitä kertoa kohderyhmille**: avunsaajat, omaiset, viranomaiset.
- **Aseta tavoite**: kriisin aikana apu ja turvallisuuden tunne. Kriisin jälkeen vapaaehtoisten mukaan saaminen?
- Muista **purku**: viestintätilanne puretaan samassa yhteydessä auttamistilanteen kanssa.

Viestinnän liite osaston valmiussuunnitelmaan:

<https://rednet.punainenristi.fi/Valmiusviestinta>

Viestintä äkillisissä auttamistilanteissa

Olemme rohkea ja luotettava auttaja.

Meillä on tehokas valmius auttaa ja tukea viranomaisia onnettomuus-, kriisi- ja häiriötilanteissa.

Tuemme yhteisöjä nopeassa toipumisessa onnettomuuksien ja häiriötilanteiden jälkeen.

Viesti suoraan niille, joita tilanne koskettaa -> ohjataan avun piiriin ja huolehtimaan itsestä.

Kannustetaan ihmisiä pitämään huolta toisistaan, turvallisuudestaan ja asettumaan heikomman puolelle.

Viesti tilanteen jälkeen: vinkkaa haastateltava, kerro Punaisen Ristin toiminnasta, kutsu uusia vapaaehtoisia mukaan!

Valmiusviestinnän ketju

Suuronnettomuuksissa ja valtakunnalliseksi nousevassa uutistilanteessa viestintää hoitavat **keskustoimisto, piiri ja osasto yhdessä** (vastuu keskustoimiston asiantuntijoilla).

Osasto saa yhteyden keskustoimiston viestintään piirin kautta.

Viestinnän asiantuntijat suunnittelevat sosiaalisen median päivitykset, tiedotteen, verkkojutut ja pääviestit.

Osastot ja piirit voivat käyttää keskustoimiston tuottamaa materiaalia, mutta **viestiä myös itse.**

Samanaikainen ja samansisältöinen viesti kaikilla. Sanoma vahvistuu.

Tehokkaita viestintäkanavia

Sosiaalinen media

- Jokaiselle osastolle Facebook-tili.
- Kerro auttamisesta somessa: missä ja minkälaista apua voi saada.
- Punainen Risti on paikalla ja auttaa – apua tarvitseva ei jää yksin.
- Vapaaehtoiset voivat jakaa päivityksiä omissa kanavissaan.

Paikallismedia

- Medialla on tiedonvälitystehtävä.
- Auttaa ihmisiä selviytymään, pääsemään avun piiriin ja huolehtimaan toisistaan.
- Innostaa mukaan uusia vapaaehtoisia
- Muokkaa mielikuvaa, lisää tunnettuutta viranomaisten ja kansalaisten keskuudessa.
- Tärkeä viesti lahjoittajille ja rahoittajille.

Ohjeistus kotitehtävään

Kotitehtävä osastoille Kouvola, Sippola, Kuusankoski, Iitti, Lappeenranta, Savitaipale, Taipalsaari, Ylämaa

- Sopikaa, kuka osastosta täyttää alueellinen valmiussuunnitelma-kyselyn (vastaamisen tueksi tarvitset osaston oman valmiussuunnitelman)
- Ennen pöytäpeliharjoitusta voit katsoa läpi haluamallasi aikataululla suositellut videot
- **Kummi sopii osastoryppään kanssa pöytäpeliharjoituksesta, jossa käymme läpi alueellisen valmiussuunnitelman**
 - Tämä valmiussuunnitelma tulee osaston valmiussuunnitelman liitteeksi, eli sitä ei tarvitse hyväksyttää hallituksessa erikseen
 - Suunnitelman on tarkoitus lisätä alueellista yhteistyötä ja tuoda läpinäkyväksi alueen resurssit operaatiotilanteita varten

Kotitehtävä osastoille Savonlinna, Enonkoski, Kerimäki

- Ennen pöytäpeliharjoitusta voit katsoa läpi haluamallasi aikataululla suositellut videot
- Pohdi onko osaston omassa valmiussuunnitelmassa päivitettävää. Voit(te) päivittää samalla suunnitelman ja tuoda muutokset esiin alueelliseen valmiussuunnitelmaan pöytäpeliharjoituspäivänä. Päivitetään lomake siellä samalla lopuksi, jos sille jää aikaa.

Pöytäpeliharjoitukset

- 25.1. klo 11-14.30 osallistuvat osastot: Kerimäki, Savonlinna, Enonkoski (paikka Kerimäen Pysäkki):
<https://oma.punainenristi.fi/event/33195>,
paikalla Anne ja Tea
- 17.2. klo 17.30-20.30 osallistuvat osastot: Kouvola, Sippola, Kuusankoski, Iitti (paikka Porukkatalo):
<https://oma.punainenristi.fi/event/33182>,
paikalla Emmi-Riika, Mika ja Tea
- 19.2. klo 17.30-20.30 osallistuvat osastot: Lappeenranta, Savitaipale, Taipalsaari, Ylämaa (paikka Lpr osaston tilat):
<https://oma.punainenristi.fi/event/33056>,
paikalla Annika, Ilona ja Tea

Huomioitavaa

- Alueellinen valmiussuunnitelma tehdään tai päivitetään, jos harjoituksesta jää aikaa
- Jos alueellisesta valmiussuunnitelmasta eivät ole kaikki osastot edustettuina, emme voi luoda tai päivittää alueellista valmiussuunnitelmaa
- Tällöin vedämme vain pöytäpeliharjoituksen osallistuville osastoille
- Pöytäpeliharjoituksissa on tarjolla pientä purtavaa, omien eväiden mukaan ottaminen on sallittua!

Suosittelavia videoita ja sanastoa

Punaisen Ristin valmiuden perusteet: <https://youtu.be/t5sZDRKRqYE>

Median kanssa toimiminen (Vapepa-johtajille): <https://youtu.be/wJgOsQskxv4>

Valmiussuunnittelu: <https://youtu.be/C3Av-PlonbY>

Turvallisuuskomitea: Kokonaisturvallisuuden sanasto
(<https://turvallisuuskomitea.fi/viestinta/kokonaisturvallisuuden-sanasto/>)

Helsingin ja Uudenmaan piirin koulutus tilannekeskuksen perustamisesta:
<https://www.youtube.com/watch?v=YFAQgmENnzQ>

RedNet -> Osastotoimisto -> Ohjeet ja lomakkeet osastoille: täältä löytyy mm.
Valmiina auttamaan-vihkonen ja muuta hyödyllistä tietoa!

Alueellinen valmiussuunnitelma-kysely: <https://bit.ly/alueellinenvalmius>

Anna palautetta chattiin.

**Kommentteja?
Ajatuksia?
Kysymyksiä?**

Kiitos! Nähdään viimeistään pöytäpeliharjoituksessa!

*Anne Heilala, Ilona Manninen, Annika Korpinen,
Emmi-Riika Seppälä, Tea Sissonen*

